

UNES ALTRES 20 COSES

QUE POTSER NO SAPS SOBRE EL MÓN DE LES LLENGÜES

El **SARD**, parlat a l'illa de Sardenya, és la llengua romànica més antiga encara en ús, i es creu que és la llengua viva més propera al llatí.

Has sentit mai a parlar del **CARELIÀ**? És una llengua fina parlada al nord-oest de Rússia i parts de Finlàndia. El carelià és només un exemple del patrimoni lingüístic únic d'Europa.

LA LLENGUA OFICIAL DELS ESTATS UNITS D'AMÈRICA ÉS...?

Bé, la majoria de la gent assumeix que és anglès, però, de fet, els Estats Units no tenen una "llengua oficial"!

El **CAUDAT** és una part del cervell que es troba al bell mig d'aquest i que ajuda els bilingües a canviar de llengües, però també a mantenir-les separades. Els bilingües experimentats utilitzen tant el caudat que aquest canvia la seva mida.

ELS PAÏSOS LINGÜÍSTICAMENT MÉS DIVERSOS DEL MÓN

Papua Nova Guinea		(840)
Indonèsia		(711)
Nigèria		(517)
Índia		(456)
EUA		(328 llengües)

Una norma que segueixen els **PARLANTS D'ANGLÈS** sense adonar-se'n és que els adjectius segueixen un ordre determinat: opinió, mida, edat, forma, color, origen, material, i propòsit. Per exemple, "my Greek fat big wedding" sona una mica estrany, però "my big fat Greek wedding" és correcte.

En **ITALIÀ** la paraula "latte", que en anglès s'utilitza per referir-se a un cafè amb llet, en realitat significa simplement "llet". Recorda-ho quan vulguis demanar un cafè en el teu pròxim viatge a Itàlia!

XD

Diferents llengües tenen els seus propis equivalents de "hahaha" per representar el riure en el text. Potser has vist el "hahaha" francès, però probablement no coneixes el Thai "555" (5 es pronuncia "ha" en tailandès), el Japonès "www" (w ve de wara (笑) - "riure") o el portuguès "kkkkk".

LES LLENGÜES CRIOLLES

són noves llengües que es desenvolupen quan persones de diferents parts del món es comuniquen i creen noves paraules per entendre's millor. Un exemple és el crioll haitià, una combinació de francès, llengües de l'Àfrica occidental i llengües nadiues taïno.

Sabies que L'IRLANDÈS, EL GAÈLIC L'ESCOCÈS I EL MANX

no tens paraules per a "sí" i "no"? Per respondre a una pregunta s'utilitzen formes verbals. Així que la resposta a "s'han anat a casa?" seria "(ells) han marxat" o "(ells) no".

"VELL" ALEMANY

Al voltant de l'any 1700, els alemanys van emigrar als Estats Units i van començar a viure en comunitats religioses hermètiques. És per això que encara es pot sentir l'alemany del segle XVIII a Pensilvània.

L'ALFABET CIRÍLIC

va ser iniciat pels germans Ciril i Metodi de Tessalònica que van treballar com a missioners entre els pobles eslaus a Europa Central i Oriental.

L'ALBANÈS, EL GREC, EL TURC I EL BÚLGAR

poden ser bastant confusos! Sabies que que sacsejar el cap pot significar "sí" mentre que assentir pot significar "no"?

SONS DE CLIC

Només uns pocs idiomes utilitzen sons de clic, principalment a l'Àfrica meridional, distingint entre 5 sons de clics segons on es produeixen a la boca.

L'ISLANDÈS evita utilitzar paraules estrangeres i prefereix formar paraules noves a partir de paraules antigues vikings. Per tant, la paraula per ordinador -tölva- es forma a partir de les paraules antigues tala (nombre) i vólva (profeta).

SHELTA o GAMMON

És una llengua parlada pels viatgers irlandesos. És un exemple d'una llengua "críptica" que es va desenvolupar per facilitar la comunicació entre membres del grup i protegir la seva privacitat respecte a les comunitats majoritàries.

AMB O SENSE GÈNERE

Algunes llengües es basen en sistemes gramaticals sense gènere, com el turc i l'anglès. Altres tenen dos o tres gèneres, com l'alemany i el grec. Les llengües amb quatre o més gèneres són força poc comunes: per exemple, el Zande (Congo) té gèneres masculins, femenins, animats (p. ex. animals) i inanimats.

En **GROENLANDÈS** una sola paraula pot tenir un significat bastant complex: per exemple, *nalaasaarusuummerujussu- araluarpunga*, es pot traduir com "de sobte, realment volia simplement tombar-me i descansar, però...".

5%

Només el 5% dels parlants de **PORTUGUÈS** viuen a Portugal. Això és, en realitat, poc sorprenent, ja que països molt poblats com Brasil i Moçambic la tenen com a llengua oficial.

Moltes paraules en **FINÈS** tenen un traducció molt literal. Refrigerador es converteix en "armari de gel" (jääkaappi), ordinador es tradueix a «màquina de coneixement» (tietokone) i la paraula per a cinta de córrer (juoksumatto) simplement significa "catifa corrent".

Dia Europeu de les Llengües 26 de setembre

